

סדר קודשים | מסכת זבחים מ"ב-מ"ח

פרשת לך לך | ד"ה בחשון תשפ"ו (26 לאוקטובר - 1 לנובמבר 2025)

מן התלמוד

סדר קודשים, מסכת זבחים מ"ד, א'

אמרוהו קמיה דרבי ירמיה, אמר: גברא רבא כרב יוסף לימא כי הא מילתא?

אמרוהו קמיה - אמרו זאת לפני גברא רבא - אדם גדול לימא כי הא מילתא - יאמר דבר כזה

הסבר: כאשר אמרו לפני רבי ירמיה הלכה מסוימת בשם רב יוסף, סירב לקבל אותה ואמר שלא ייתכן שאדם גדול כרב יוסף יאמר דבר כזה, שאינו נכון.

הלימוד מוקדש להצלחת חיילי צה"ל, השבת החטופים החללים ורפואת הפצועים

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמן

דף מ"ב: עבודת הכוהן הגדול ביום הכיפורים

ביום הכיפורים מקריב הכוהן הגדול בין היתר פר ושעיר.

כמה פעמים הוא היזה מדמם ביום הכיפורים?

הכוהן נכנס לקודש הקודשים עם דם הפר ומזה שמונה פעמים בין בדי הארון. יוצא ומניח את המזרק עם הדם הנותר בהיכל, ויוצא מן ההיכל, שוחט את השעיר, שוב נכנס לקודש הקודשים ומזה מדמו שמונה פעמים בין בדי הארון. יוצא ומניח את המזרק עם הדם הנותר בהיכל. נוטל שוב את דם הפר, עומד בהיכל ומזה שמונה פעמים לכיוון פרוכת קודש הקודשים. אחר כך מזה שמונה פעמים מדם השעיר לכיוון פרוכת קודש הקודשים. אחר כך הוא מערב את דם הפר ודם השעיר בכלי אחד ומזה ארבע פעמים על מזבח הזהב, פעם אחת על כל קרן, ומזה עוד שבע פעמים על מרכז מזבח הזהב.

דף מ"ג: הפיגול שהועלה על המזבח

כוהן העובד בבית המקדש, עשה אחת מעבודות הקורבן במחשבת "פיגול". בשעת זריקת דם הקורבן הוא אמר: "אני מתכוון לאכול את הקורבן הזה מחוץ לירושלים". בכך שחשב כך - הקורבן נפסל.

תוך כדי המהומה, לא הבחינו שהגיע כוהן שלא ידע דבר על כך, וכאשר הוא ראה בשר של קורבן שצריך לעלות על המזבח, הוא העלה אותו למזבח והניח אותו על האש. תוך דקות ספורות הבחינו הכוהנים בנעשה ושאלו: "מי ראה היכן בשר הקורבן שנהיה פיגול?", ואז התברר שהוא כבר על המזבח.

במקרה כזה ישנה הלכה מיוחדת שאם נתפסה האש בבשר הקורבן - הוא חוזר להיות קורבן כשר.

דף מ"ד: פסול פיגול

אחד מסוגי הפסול בקורבנות חל בגלל מחשבה רעה, והוא מכונה "פיגול". פסול פיגול מתרחש אם למשול, חשב הכוהן מחשבת "חוץ לזמנו", דהיינו הכוהן חשב לזרוק את הדם אחרי זמנו, כי את דם הקורבן צריך לזרוק באותו יום שבו שוחטים אותו.

יש עוד פרט אחד בדיני "פיגול": פסול פיגול חל רק אם הכוהן אמר כך בשעה שעבד באחת מעבודות הקורבן. כוהן שאמר את דבריו מחוץ לבית המקדש, בשעה שהוא לא עבד על הקורבן כלל - הקורבן לא נפסל.

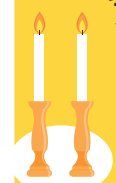
תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל ואנשי כחות הבטחון, העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו, מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים, ומן הים הגדול עד לבוא הערבה ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובים. יתן ה' את אויבנו הקמים עלינו נגפים לפניהם! הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם. ידבר שונאינו תחתיהם, ויעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון. ויקים בהם הכתוב: "כי ה' אלהיכם ההלך עמכם, להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם". ונאמר: "אמן".

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנמיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 16:15	כניסת שבת: 17:33
יציאת שבת: 17:28	יציאת שבת: 18:34
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 16:30	כניסת שבת: 16:11
יציאת שבת: 17:29	יציאת שבת: 17:29

★ | מן ההסטוריה

ישיבת חכמי לובלין

ישיבת חכמי לובלין הוקמה על ידי הרב מאיר שפירא זצ"ל, כדי להוות מקום משמעותי ללימוד תורה ולגידול דור של תלמידי חכמים. הישיבה הוקמה בעיר לובלין שבפולין שהייתה עיר יהודית חשובה במשך מאות שנים, גדולי ישראל רבים פעלו בה וקיימו בה עולם גדול של תורה. הנחת אבן הפינה לישיבה התקיימה בל"ג בעומר תרפ"ד-1924 אולם פתיחת הלימודים בישיבה בפועל הייתה רק שש שנים לאחר מכן: בכ"ח בסיון תר"צ-1930. בבניין הישיבה המפואר בן שש הקומות למדו כ-400 תלמידים בשיטת לימוד ייחודית שייסד רבי מאיר שפירא. בישיבה שהיו בה למעלה ממאה חדרים, אולמות, כיתות לימוד, מגורים, מקווה וכדו', הייתה ספריה גדולה שמנתה כ-22,000 ספרים, וכן דגם גדול של בית המקדש. עם הגעת הנאצים לעיר לובלין בשנת 1940, השמידו הנאצים את ציוד הישיבה, ושרפו בשריפה פומבית גדולה בכיכר השוק בלובלין את כל ספרי הישיבה במשך 20 שעות. בכך בא הקץ על ישיבת חכמי לובלין המפוארת.

בניין ישיבת חכמי לובלין 2010 (wikipedia, Schabowicz)

מתפללים

משה התחיל ללמוד בישיבה חדשה בחודש אלול. הוא שוקע בלימוד התורה ומרגיש כיצד הוא משפיע עליו לטובה. הוא מתלבט האם לחזור הביתה בחלק מהשבתות באלול, או להישאר בישיבה רצוף עד אחרי החגים:

מצד שני:

הוא מתגעגע הביתה, וגם ההורים והאחים מתגעגעים אליו. הוא רוצה לשתף אותם בחוויות מהישיבה ולספוג כוחות מהאווירה המשפחתית. אם יישאר בישיבה עד אחרי החגים, ייתכן שהגעגועים יפריעו לו ללמוד וייווצר ריחוק בינו לבין המשפחה.

מצד אחד:

יש ערך מיוחד בלימוד רצוף בלי הפסקות, שמאפשר לו להתקדם ולהתעלות בלימוד וברוחניות ומכין אותו לקראת החגים. אם הוא יקטע את הרצף ויחזור הביתה בשבתות, זה עלול לפגוע לו בלימוד ולהוציא אותו מהאווירה המיוחדת של הישיבה.

ו...אה
דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

♥ | על המפה

שכונת זיכרון מאיר בבני ברק

זיכרון מאיר היא שכונה בבני ברק, שנוסדה בשנות ה-30 ביוזמת יעקב הלפרין, איש עסקים ונדבן חרדי, ונקראה על שם הרב מאיר שפירא מלובלין. תושביה הראשונים של השכונה התחייבו לשמור שבת, והכניסה לשכונה נסגרה בשער מיוחד מדי שבת כדי למנוע תנועת כלי רכב. עם השנים הוקמו בה ישיבות ומוסדות רבים, בהם ישיבת פוניבז', ישיבת חכמי לובלין ועוד. השכונה שימשה גם כמוקד לפעילות מחתרתית ומקום מסתור למנהיגי האצ"ל והלח"י לפני הקמת המדינה. כמה מרחובות השכונה קרויים על שם אבות אבותיו של הלפרין: הלפרין, מהרש"ל, השל"ה, רש"י.

שכונת זכרון מאיר 1955 (Wikipedia), משה גנזל - פוטו גנזל - ארכיון יז-בן-צבי)

👤 | מי אני?

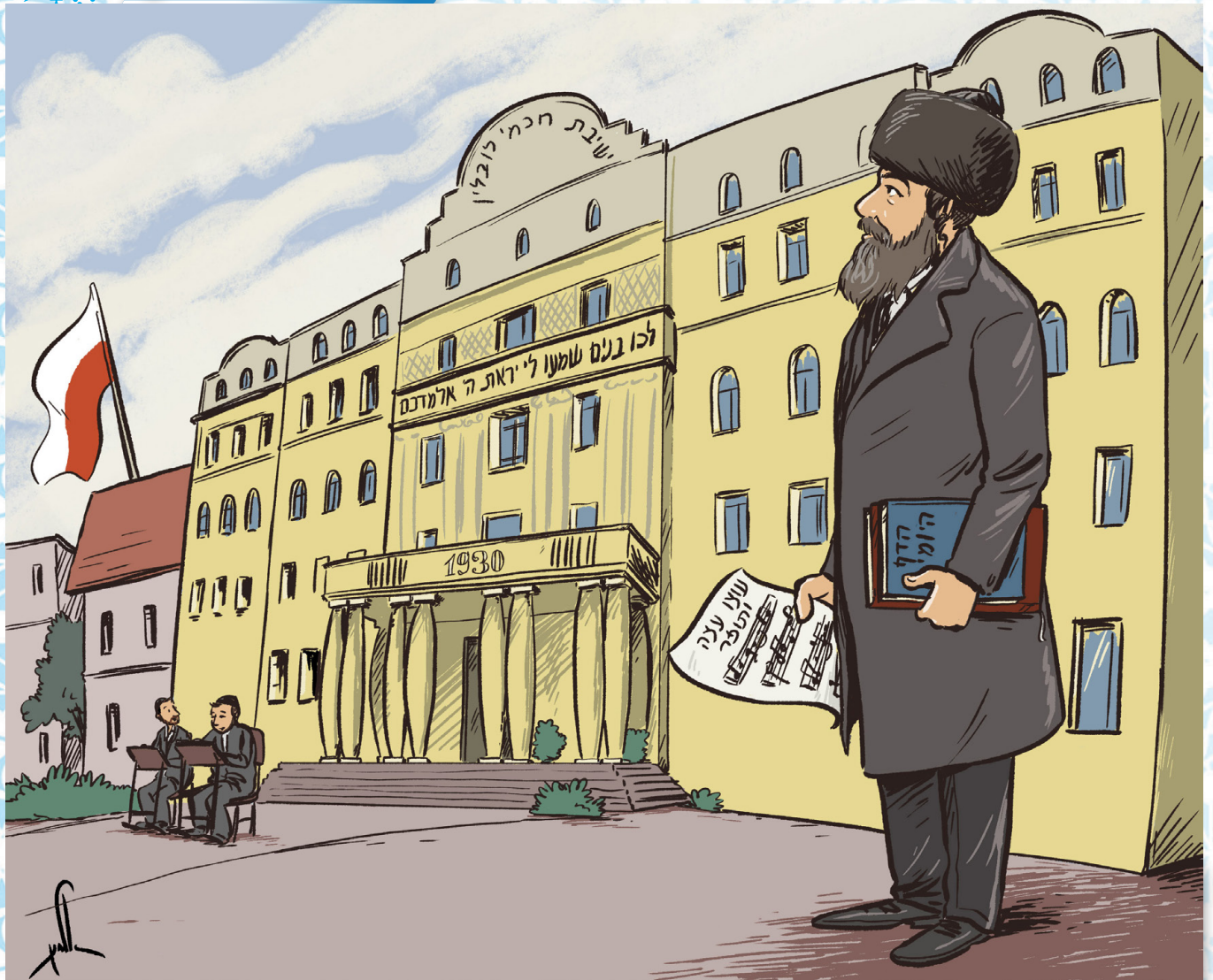

1. נוסד בכינוס אגודת ישראל בפולין בט' באלול תרפ"ג-1923, על ידי רבי מאיר שפירא מלובלין זצ"ל.
2. הרעיון היה שכל יום ילמדו כולם את אותו הדף מהתלמוד, מתוך 2,711 דפי התלמוד, ואחת לשבע שנים וחצי לערך יסיימו כולם יחד את לימוד הש"ס.
3. עד היום התקיימו והסתיימו כבר 13 מחזורי לימוד שלמים. המחזור הנוכחי ה-14 יסתיים בע"ה ב-ב' סיון תשפ"ז (7 ביוני 2027).

אויט לבט זאטאט

היחידים
לחיות
באמת

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מהו הבניין המופיע בציור?
- 2 מי היא הדמות המופיעה בחזית הבניין?
- 3 מהם הדברים שהדמות מחזיקה ביד וכיצד הם קשורים אליה?
- 4 דגל של איזו מדינה תלוי על הבניין וכיצד הוא קשור לציור?
- 5 באיזה תאריך נפטר הרב מאיר שפירא?
- 6 מתי החלו הלימודים בבניין זה?

חידה!

זהו את הבגדים הבאים שלבש הכהן הגדול:

1. אפשר לקרוא אותו מימין לשמאל ומשמאל לימין

--	--	--	--

2. לובשים אותו בחורף

--	--	--	--

3. מתחיל באחד ההורים, ונגמר ברשת מחשבים

--	--	--	--

4. חיילים לובשים אותו בצבא

--	--	--	--

מינהל החינוך הדתי, הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

חמד של מושג

דמות החמ"ד תשפ"ו - הרב יוסף משאש זצ"ל

פעמים רבות היו מגיעים קבוצות של חיילים אל הרב יוסף משאש לשוחח עימו ולבקש את ברכתו. באחת הפעמים הגיעה קבוצה שכזו אל הרב, ובסיום הפגישה ביקשו "ברך אותנו, כבוד הרב". הרב משאש קם מכיסאו והחיילים ציפו לברכה, אך הוא צעד לכיוון דלת הבית, הניח יד על המזוזה ובמקום לברך אותם הוא בירך עליהם: "ברוך אתה... שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". החיילים ענו במקלה "אמן!" אך אחד החיילים שאל בתמיהה: "כבוד הרב. על מה בירכת?" השיב לו הרב משאש: "על כך שה' זיכנו להקים צבא מפואר במדינת ישראל!"

5780

2019

שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי

5778

2017

70 שנה למדינה

5727

1969

הרב אריה לוי

5708

1948

הקמת המדינה

5707

1947

העצמות מלחמת העצמות

5699

1939

שואה

5657

1897

הרצל

5323

רבי יוסף קארו

5260

1500

העת החדשה

5258

1492

גירוש ספרד

4900

הרמב"ם

4800

רש"י

4650

רבי סעדיה גאון

4260

510

ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר קדשים | מסכת זבחים | דף מ"ה - מ"ח

דף מ"ה: הציץ מטהר טומאה

קורבן שנשחט וקיבל טומאה - פסול להקרבה. אבל, אם הפוהנים טעו, והקריבו קורבן טמא על המזבח, בזכות ציץ הזהב הקב"ה מקבל את הקורבן הזה. מנין יודעים זאת?

מן הפסוק בספר שמות שנאמר לנבי ציץ הזהב שלבש הכוהן הגדול: **"והיה על מצח אהרן, ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם. והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני ה'".** מכאן למדו חז"ל כי הציץ מרצה ומכשיר במקרים מסוימים קורבנות שהיו צריכים להיפסל מחמת טומאה. למשל, קורבן פסח שלאחר זריקת דמו על המזבח נודע כי בשרו או דמו היו טמאים - הציץ מרצה, וזריקת הדם כשירה, ובעליו אינם מתחייבים בהקרבת קורבן פסח שני.

דף מ"ו: בגדי הכוהן הגדול

כאשר הכוהן הגדול נכנס לקודש הקודשים ביום הכיפורים, הוא לבש בגדי לבן, שהם ארבעה בגדים כמו שלובשים כוהנים רגילים. ומה עשו בבגדים אלו אחרי יום הכיפורים? יש אומרים שהבגדים האלו ננזים, ואסור להשתמש בהם לעולם. ואילו רבי דוסא אומר, שכוהן הדיוט יכול ללבוש אותם במהלך השנה, ואסור רק לכוהן הגדול ללבוש אותם ביום הכיפורים בשנה הבאה.

דף מ"ז: איזהו מקומן לפני התפילה

בדף זה מתחיל פרק "איזהו מקומן של זבחים". מנהג ישראל לומר מדי בוקר לפני התפילה את הפרק החמישי של מסכת זבחים, הפותח במילים "איזהו מקומן של זבחים". מה מקורו של מנהג זה? הטור בחלק "אורח חיים" מסביר שמכיון שבמסכת קידושין בדף ל"א נאמר שכל יהודי צריך ללמוד בכל יום מקרא, משנה ותלמוד, לכן לפני התפילה אומרים פסוקים וגם פרק זה. יש חמש מאות עשרים וארבעה פרקי משניות, ומדוע נבחר דוקא פרק זה להיאמר לפני התפילה? מפני שהתלמוד במסכת מנחות משבח את העוסק בהלכות עבודת הקורבנות.

דף מ"ח: זכות עקדת יצחק

קורבנות קודשי קודשים נשחטו בבית המקדש בצד צפון של המזבח. הלכה זו כתובה בפסוק בספר יקרא העוסק בשחיטת קורבן עולה: **"ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני ה'".** על הפסוק הזה כותב השולחן ערוך בחלק "אורח חיים": **"יאמר עם הקרבנות פסוק ושחט אותו, על ירך המזבח צפנה לפני ה'".** כלומר: בעת אמירת פסוקי הקורבנות לפני התפילה יש לומר גם פסוק זה. מדוע? המפרשים מסבירים שבמדרש נאמר שבכל פעם שקוראים פסוק זה, ה' זוכר את עקדת יצחק, וזכירת עקדת יצחק היא זכות גדולה לעם ישראל, שה' זוכר את מסירות הנפש של אברהם אבינו שהסכים לעקוד את יצחק בנו, ואת מסירות הנפש של יצחק אבינו שהסכים להיעקד על המזבח כדי לקיים את רצון ה' יתברך.

דבר תורה

הניסיון הראשון שנתנסה אברהם אבינו מופיע בתחילת הפרשה: "לך לך מארצך" אך מהו בדיוק ניסיון זה? מה הקושי שעמד בפני אברהם?

ניתן להסביר שהקושי היה בנוגע להיתלותו של אברהם מבית גידולו, ממשפחתו, ומהמקום בו הוא חי וגדל. אך ניתן גם להבין שעיקר הניסיון הוא ביחס לעתיד, שכן הקב"ה קרא לאברהם ללכת אל מקום שהוא כלל לא יודע מהו והיכן, והליכה בחוסר ידיעה היא קשה מנשוא.

ואכן, לא סתם בחר הקב"ה לנסות את אברהם בהליכה אל הלא נודע, הוא רצה ללמד אותו כי דווקא במקום בו הדברים לא תמיד ברורים ויזועים, שם מתגלה האלוקים.

שאלות השבוע

1. מה עשו עם בגדי הכוהן הגדול אחרי יום כיפור?
2. איזה פרק משניות נוהגים לומר לפני תפילת שחרית?
3. איזה פסוק שקשור לקורבנות מזכיר את עקדת יצחק?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תשובות

הציור השבועי (עמ' 3)

1. בניין ישיבת חכמי לובלין.
2. הרב מאיר שפירא מלובלין זצ"ל.
3. הרב מחזיק את הדף היומי אותו הוא ייסד, ואת התווים לשיר "עוצו עצה ותופר" אותו הוא הלחין.
4. דגל מדינת פולין, שהשיבה נמצאת בתחומה.
5. ז' חשוון התרצ"ד.
6. כ"ח בסיון תר"צ 1930.

חידה (עמ' 3)

תשובות: ציץ, מעיל, אבנט, אפוד

